20. 11. 2001

ID: 15408

Doručování

Řádné doručení uložením předpokládá předchozí, předem avizovaný pokus doručovatele o opětovné doručení.

Je-li předpokladem účinnosti náhradního doručení zásilky, určené do vlastních rukou nezastiženého adresáta, oznámení doručovatele, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení, a lze-li mít v dané věci za prokázáno, že žalovaní byli doručovatelem vyrozuměni pouze o uložení písemností na poště (uvedený předpoklad tedy naplněn nebyl), je nutno dovodit neúčinnost náhradního doručení.

Řádné doručení uložením předpokládá předchozí, předem avizovaný pokus doručovatele o opětovné doručení.

Je-li předpokladem účinnosti náhradního doručení zásilky, určené do vlastních rukou nezastiženého adresáta, oznámení doručovatele, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení, a lze-li mít v dané věci za prokázáno, že žalovaní byli doručovatelem vyrozuměni pouze o uložení písemností na poště (uvedený předpoklad tedy naplněn nebyl), je nutno dovodit neúčinnost náhradního doručení.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26.9.2001, sp.zn. 26 Cdo 822/2001)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobkyně Městské části P., proti žalovaným 1) R. B., a 2) M. B., o zaplacení částky 46.603,- Kč s příslušenstvím a o přivolení k výpovědi z nájmu bytu, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 5 pod sp. zn. 16 C 416/96, o dovolání žalovaných proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. března 1999, č. j. 54 Co 76/99-45, tak, že usnesení Městského soudu v Praze ze dne 16. března 1999, č. j. 54 Co 76/99-45, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Městský soud v Praze jako soud odvolací usnesením ze dne 16. března 1999, č. j. 54 Co 76/99-45, odmítl jako opožděné odvolání žalovaných proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 (soudu prvního stupně) ze dne 9. března 1998, č. j. 16 C 416/96-21. Citovaným rozsudkem soudu prvního stupně bylo přivoleno k výpovědi z nájmu bytu č. 15 o třech pokojích a kuchyni s příslušenstvím, I. kategorie, v 5. nadzemním podlaží domu čp. 2039 v P., určeno, že nájem bytu skončí uplynutím tříměsíční výpovědní lhůty, která počne běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po právní moci rozsudku, žalovaným stanovena povinnost byt vyklidit do patnácti dnů po zajištění náhradního ubytování; dále jim bylo uloženo, aby žalobci zaplatili částku 46.603,- Kč s příslušenstvím

tam uvedeným. Současně bylo rozhodnuto o nákladech řízení účastníků.

Odvolací soud dovodil, že rozsudek soudu prvního stupně byl žalovaným doručován do vlastních rukou prostřednictvím pošty, a že dne 5. května 1998 byly zásilky určené žalovaným uloženy na poště. Žalovaní si zásilky do tří dnů od jejich uložení nevyzvedli. Jelikož poslední den uvedené lhůty připadl na svátek 8. května, nastaly účinky náhradního doručení - vzhledem k ustanovení § 57 odst. 2 o.s.ř. - v pondělí dne 11. května 1998, takže lhůta k podání odvolání začala běžet dne 12. května 1998 a uplynula marně dne 26. května 1998. Protože v dané věci byly splněny podmínky náhradního doručení ve smyslu ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř., dovodil, že odvolání žalovaných, podané u soudu prvního stupně dne 27. května 1998, bylo podáno opožděně. Skutečnost, že žalovaní převzali rozsudek soudu prvního stupně až dne 15. května 1998, nepovažoval odvolací soud za právně významnou pro běh odvolací lhůty.

Proti usnesení odvolacího soudu podali žalovaní dovolání, v němž s přihlédnutím k jeho obsahu uplatnili dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou s účinností od 1. ledna 2001 zákonem č. 30/2000 Sb. (dále jen „o.s.ř.“), byť v něm, avšak bez jakékoliv konkretizace, odkázali rovněž na dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. b/ o.s.ř. Odvolacímu soudu totiž vytkli, že se nezabýval otázkou, zda po prvním, v daném případě neúspěšném, pokusu o doručení sporných zásilek byli doručovatelem ve smyslu ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř. vhodným způsobem uvědomeni, že jim přijde zásilky doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Protože ve skutečnosti byli doručovatelem vyrozuměni pouze o uložení zásilek na poště, nemůže se - v důsledku absence uvědomění, že jim doručovatel přijde doručit zásilky opětovně - fikce náhradního doručení ve smyslu § 47 odst. 2 o.s.ř. uplatnit; zásilky totiž mohly být podle § 47 odst. 2 o.s.ř. uloženy doručovatelem na poště až v případě bezvýslednosti nového pokusu o doručení. Jelikož si zásilky vyzvedli na poště až 15. května 1998, lze odvolání podané dne 27. května 1998 pokládat za včasné. Navrhli, aby dovolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Podle části dvanácté (Přechodná a závěrečná ustanovení), hlavy první (Přechodná ustanovení k části první), bodu 17. zákona č. 30/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. lednem 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 16. března 1999, dovolací soud dovolání projednal a o něm rozhodl podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. 30/2000 Sb. (dále opět jen „o.s.ř.“).

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) shledal, že dovolání bylo ve smyslu § 240 odst. 1 o.s.ř. podáno včas a k tomu legitimovanými subjekty (žalovanými). Vzal rovněž v úvahu, že žalovaná má právnické vzdělání a žalovaný byl v dovolacím řízení řádně zastoupen advokátem (§ 241 odst. 1 a 2 o.s.ř.), že dovolání splňuje obsahové i formální náležitosti předepsané zákonem, je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e/ o.s.ř. a označuje způsobilý dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. Dospěl k závěru, že dovolání je rovněž důvodné.

O nesprávné právní posouzení věci ve smyslu ustanovení § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. jde tehdy, jestliže soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo správně

určenou právní normu nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 47 odst. 1 o.s.ř. do vlastních rukou je třeba doručit písemnosti, u nichž tak stanoví zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to předseda senátu. Ve smyslu ustanovení § 158 odst. 2 věty první o.s.ř. se do vlastních rukou doručuje stejnopis písemného vyhotovení rozsudku. Podle § 47 odst. 2 o.s.ř. nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastižen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Připadne-li konec lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den (§ 57 odst. 2 věta druhá o.s.ř.).

Ve smyslu citovaných ustanovení je podmínkou pro závěr o náhradním doručení písemnosti určené do vlastních rukou uvědomění nezastiženého adresáta písemnosti (vhodným způsobem – např. zanecháním vyrozumění v jeho doručné schránce), zdržujícího se v místě doručení, že mu doručovatel přijde zásilku doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Řádné doručení uložením tedy předpokládá předchozí, předem avizovaný pokus doručovatele o opětovné doručení. Přitom na správnost doručení poštou soud usuzuje ze všech přesně vyplněných údajů na doručence s modrým pruhem (srov. Občanský soudní řád, Komentář, třetí vydání 1997, nakladatelství C. H. Beck, 1994, strana 121 – 122). Nejvyšší soud totiž již v usnesení ze dne 25. června 1998, sp. zn. 2 Cdon 1532/97, uveřejněném pod č. 127 v sešitě č. 18 z roku 1998 časopisu Soudní judikatura, zaujal právní názor, který sdílí i v této věci, totiž právní názor, že doručenka je listinou, jež má povahu listiny veřejné, a jež se od listin soukromých liší svou důkazní silou; potvrzuje - avšak není-li prokázán opak - pravdivost toho, co je v ní osvědčeno (§ 134 o.s.ř.). Důsledek toho, že doručenka má povahu veřejné listiny, je, že je na účastníku, který oproti údajům uvedeným v doručence tvrdí, že stanovený postup při doručování dodržen nebyl, aby ke svým tvrzením nabídl důkazy a jejich prostřednictvím tato opačná tvrzení prokázal.

Dovolací soud provedl prostřednictvím soudu prvního stupně (§243a odst. 2 o.s.ř.) důkazy k prokázání dovolacího tvrzení, jímž žalovaní zpochybňovali naplnění předpokladů účinnosti náhradního doručení rozsudku soudu prvního stupně poukazem na to, že v rozporu s ustanovením § 47 odst. 2 o.s.ř. nebyli doručovatelem řádně uvědomeni o novém pokusu o doručení zásilek.

Svědkyně I. S., poštovní doručovatelka doručující sporné zásilky žalovaným, ve své svědecké výpovědi sice potvrdila, že data „4.5.98“ a „5.5.98“, m,.vepsaná na doručenkách v rubrikách „Výzva dne“ a „Písemnost uložena dne“, vlastnoručně vyplnila, avšak současně - a to v rozporu s uvedenými údaji - připustila, že při doručování zásilek do vlastních rukou postupuje tak, že v případě nezastižení adresáta (pokud na její zazvonění nikdo neotevírá, jak uvedla), „hodí vždy do schránky oznámení, že mají si vyzvednout zásilku“. Takto postupovala rovněž v projednávané věci; „vyplnila a dala do schránky (žalovaných) výzvu k vyzvednutí zásilky“, jak doslovně ve svědecké výpovědi uvedla, a pokračovala, že „poté, co hodila do schránky výzvu, tak následně musela uložit oba dopisy na poště, kam spádově patří žalovaní“. Na oznámení (výzvě), vhozeném svědkyní do schránky žalovaných, byla informace, že zásilka bude na poště uložena po dobu patnácti dnů a poté bude vrácena zpět odesilateli. Žalovaná ve své výpovědi potvrdila doručení oznámení o uložení zásilky po dobu patnácti dnů a dodala, že na poštu (za účelem převzetí zásilek) se žalovaní dostavili „ve lhůtě 10 dnů“.

Je-li předpokladem účinnosti náhradního doručení zásilky, určené do vlastních rukou nezastiženého adresáta, oznámení doručovatele, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení, a lze-li mít v dané věci za prokázáno, že žalovaní byli doručovatelkou vyrozuměni pouze o uložení písemností na poště (uvedený předpoklad tedy naplněn nebyl), je nutno dovodit neúčinnost náhradního doručení.

S přihlédnutím k uvedenému není správný závěr odvolacího soudu, že za den doručení rozhodnutí soudu prvního stupně žalovaným se považuje ve smyslu § 47 odst. 2 o.s.ř. (a § 57 odst. 2 věty druhé o.s.ř.) den 11. května 1998. Jestliže žalovaní zmíněné zásilky převzali na poště dne 15. května 1998, lze jejich odvolání proti rozsudku soudu prvního stupně, podané osobně u tohoto soudu dne 27. května 1998 pokládat za včasné. Dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. tak byl uplatněn důvodně.

Dovolací soud proto napadené usnesení zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 věta za středníkem, odst. 2 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)
- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti